

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Машлор пэущугъэх

Къалэу Мыекъуапэ имикрорайонэу
Черемушкэм машлор щэгъэкӀосэжыгъ.

Юннатхэм яурам, ипподромым дэжъ губгъом ит уц гъу-гъэхэм къащыкӀэнэгагъ. Квадратнэ метрэ 600 фэдиз машлор зэлыштэгъагъ. Ащ ыужым гаражхэм машлор къанэсыгъ.

Машлор игъэкӀосэн нэбгырэ 34-рэ ыкӀи техники 8-рэ хэлэжыагъ. Къалэм илэщэу Геннадий Митрофановри а чыплэм щылагъ, лӀфхэм язытет ыналэ тыригъэтыгъ.

Мыекъуапэ икӀулыкӀухуэмыш фэдэ гумэкӀыгъохэм ядэгъэзыжыын зипшӀэрылӀхэм цыфхэм лӀэлукӀэ закыфагъэ-

Къалэ администрациер

Сурэтхэр: А. Ишын.

зэгъагъ: Юннатхэм яурам гаражху атетхэм транспортыр къачӀащынэу, унэу зырысхэм яшхъаныгъупчӀэхэр фашынхуэ, машлор агъэкӀосэжыгъэ жым зэрэхэтхэр уахӀтэр нахь макӀэ ашынэу.

КъулыкӀу гъэнэфагъэхэм зэрэхӀэгъэ лӀфхэабзэхэм яшӀуагъӀэ машлор агъэкӀосэн алъэ-кыгъ: пстӀумкӀи техникэ 23-рэ ыкӀи къулыкӀу гъэнэфагъэхэм ялыкӀо нэбгырэ 56-рэ ащ игъэкӀосэн хэлэжыагъ.

Машлорхэм ягъэкӀосэнрэ цыфхэм якъэгъэнэжыынрэ афӀэгъэ-зэгъэ подразделение пстӀуми машлор игъэкӀосэн акӀуачӀэ рахыллӀэгъагъ. Джащ фэдэу штаб гъэнэфагъи а чыплэм щызэхӀащӀэгъагъ. ПчыхӀэм сыхъа-тыр 5-рэ такыкӀ 20-м машлор агъэкӀосагъ.

Къалэ администрациер

Машлор ыпкӀ къыкӀэу Мыекъуапэ исоциальнэ псӀуальхэм ыкӀи цыфхэр зыщыпсӀухэрэ унэхэм ащыщхэм электроэнергиер алӀкӀахӀэгореп. ГумэкӀыгъом идэгъэзыжыын къулыкӀу гъэнэфагъэхэр дӀалажӀэх.

Къэралыгъо
быракъым
и Мафэ
хагъэунэфы-
кӀыгъ

Урысые Федерацием и Къэралыгъо быракъ и Мафэ фӀэгъэхыгъэ лӀфхэабзэхэр тыгъуасэ республикэм икӀэлэ шхъалэ игупчэ щыкӀуагъэх.

Мы лӀфхэабзэхэм ахэлэжыагъэх АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм и депутатхэр, общественнэ объединениехэм, ветеран организациехэм, патриотическэ клубхэм, научнэ ыкӀи творческэ интеллигенцием, ныбжыкӀэхэм, дин конфессиехэм ялыкӀохэр.

Адыгеим и Лышхъуэу Къумпыл Мурат республикэм щыпсӀухэрэм шӀуфӀэс тхылъуэу зыкы-зэрафигъэзагъэм мырӀуштӀуэу кыщело: «Гербымрэ гимнымрэ ягъуасу Урысые къэралыгъом итамыгъэ шхъалэхэм быракъыр зыкӀэ ащыщ, тыхӀэгъэу ишхъафитыныгъэ, итарихъ ыкӀи икультура, неущрэ мафӀэм ицыхъэ зытелыжыгъуэ зэрӀафӀлорэм, цыф лӀэпкыбэмэ зыкӀыныгъэрэ эдегъэштӀэныгъэрэ азыфагу илъэу Урысыем зэрӀыпсӀухэрэм ар яшыхъат».

Лышхъуэм ипсалӀэ кызырӀэ-щыхигъэщыгъэмкӀэ, хӀэгъагум къырыкӀоштымкӀэ пшӀэдӀкыжы ин зэрӀтхырӀэр непӀ лӀэшӀуэу зэхӀэтӀшӀэ. МӀхъанӀшхо зӀлӀ хъугъэ-шӀагъэхуэ, Урысыем ишынӀгъончӀагъэ, ащ къырыкӀоштыр, хӀэгъагум щыпсӀурэ цыф миллион пчыгъэмэ ящы-лакӀэ зыфӀдӀэщтыр зӀлытыгъэхэр кызыэкӀлӀӀэхэр.

Адыгэ Республикэм и Лышхъуэу Къумпыл МуратрӀэ депутатхэмрӀэ ацӀӀӀэ мы лӀфхэабзэм къекӀоплагъэхэм шӀуфӀэс къарихыгъ АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм и Тхъаматэ игуадзӀу ЦӀӀ Эдуард.

Ащ кызырӀуагъэмкӀэ, Урысыем ибыракъ къэралыгъошхом ибыракъуэ, цыф лӀэпкӀ зӀфӀ-шхъафыбэмэ ыкӀи дин зӀмыплӀужыгъохэр зылӀжыкӀхэрэм языкӀыныгъэ итамыгъуэ зэрӀы-щтыр зэрӀунаеу щызӀлӀашӀэ.
(ИкӀуэх я 2-рӀ нӀкӀуб. ит).

Къэралыгъо быракъым и Мафэ хагъэунэфыкIыгъ

Сурэтхэр: А. Балабасъ

(ИкIуэх).

«Наукем, спортым, культурэм альэныкIэ Урысыем шыпсэ-ухэрэм а быракъым чIэтхэу гъэхъэгъэшлэхэр ашIыгъэх, пым теклоштыгъэх, тикъэралыгъо ыкIуачIэ агъэпытэщтыгъ. Непэ а быракъым чIэтхэу дзэкIол-хэмрэ офицерхэмрэ Донбасс имамыр шыIакIэ къагъэгъунэ,

Урысыем ищынэгъончъагъэ анаIэ тырагъэты. ЗэкIэ тидзэкъу-лыкIушIэхэм тафэлъало лIы-хужьныгъэ зэрахъанэу ыкIи теклоныгъэр къыдахыгъэу псын-кIэу къагъэзэжынкIэу!», — **къы-луагъ Цэй Эдуард.**

Ащ къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, Адыгэ Республикэм шыпсэ-ухэрэм язэкъотныгъэ, Хэгъэгум

къырыкIоштым зэригъэгумэ-кIыхэрэм атегъэпсыхъагъэу Урысыем къэралыгъо гъэпсыкIэу илэр джыри нахъ гъэпытэгъэным ялахышхо хашIыхъэ.

Къалэу Мыекъуапэ ипашэу Геннадий Митрофановым къы-зэрилуагъэмкIэ, кIуачIэм, шIош-хуныгъэм, зэфагъэм, уи Хэгъэгу шIу зэрэплэгъун фаэм

ятамыгъэу щыт шьор зилэ бы-ракъым чIэтхэу Хэгъэгум ита-рихыкIэ непэ агъэпсы.

«ЗэкIэми зэдытипшъэрлIыр къытIэхъухъэхэрэр къэралыгъо тамыгъэхэм анаIэ атетэу, ахэм мэхъанэшхо зэралэр къагурылоу, я Хэгъэгу лъытэныгъэ ин фы-рялэу тIунхэр, Хэгъэгущом епэсыгъэ цIыфхэу ахэр къэ-

тэджынхэр ары», — **къылуагъ Геннадий Митрофановым.**

Нэужым республикэм ыкIи муниципалитетхэм ятворческэ коллектив анахъ дэгъухэр зыхэ-лэжъгъэ концерт къэзэрэгъуо-игъэхэм къафагъэлъэгъуагъ.

АР-м и Лышхъэ ипресс-къулыкъу

Комиссием изэхэсыгъо щырахъухъагъэхэр

Терроризмэм пэшлукIорэ Комиссием изэхэсыгъо тыгуасэ Адыгеим и Правительствэ и Унэ шыкIуагъ. Республикэм и Лышхъэу, терроризмэм пэшлукIорэ Комиссием и Тхьаматэу Къумпыл Мурат пшъэрыл зэрэфишIыгъэм тетэу зэхэсыгъор зэрицагъ Урысыем щынэгъончъэнымкIэ и Федеральнэ къулыкъу и ГъэлыршIапIэу Адыгеим щылэм ипашэу, Оперативнэ штабым илэшхъэтетэу Михаил Кемеровым.

Ioфыгъоу зытегушIэлэштхэр зэпхыгъагъэхэр мэкъэтын зы-кIыр зыщыкIошт мафэмрэ шIэ-ныгъэхэм я Мафэрэ. Ащ елIы-тыгъэу цIыфхэр жъугъэу зыхэ-лэжъэхэрэ общественнэ-поли-тикэ мэхъанэ зилэ Ioфтхъабзэхэр щынэгъончъэу зэхэсгъэнхэм-кIэ, социальнэ псэуалэхэр къэухъумэгъэнхэмкIэ зэшIохы-гъэн фаехэр ары анаIэ зыте-тыгъэхэр.

Шъугу къэтэгъэкIыжы: 2023-рэ ильэсым Ioныгъом и 10-м, мэкъэтын зыкIыр зыщыкIошт мафэм, Адыгеим хэдзынищ щыкIошт — муниципальнэ обра-зованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» ятфэнэрэ зэлугъэкIэгъумкIэ инарднэ депутатхэм я Совет идепутатхэр хэдзыгъэнхэр; муниципальнэ образованиеу «Ка-менноостскэ къоджэ псэуплэр» зыфилорэм ятфэнэрэ зэлугъэкIэгъумкIэ инарднэ депутатхэм я Совет идепутатхэр хэдзыгъэнхэр; муниципальнэ образова-ниеу «Мыекъопэ районым» зы мандат зилэ ихэдзылэ коеу N 1-м инарднэ депутатхэм я Совет идепутат ихэдзын тедзэ-хэр.

Адыгэ Республикэм хэдзын-хэмкIэ и Гупчэ коммиссие ит-хьаматэу Сэмэгу Нурбый къы-зэрилуагъэмкIэ, хэдзынхэмкIэ чIыплэ коммиссиехэм яIoфшIэн шышхыалум и 25 — 30-м рагъэ-жъэшт. Мэкъэтыныр Ioныгъом и 8-м къыщыублагъэу и 10-м

нэс кIошт. Мэкъэтыныр зыщы-кIошт унэхэр зэкIэ видеотехы-ным иамалхэмкIэ зетегъэпсы-хъэгъэштых. ХэдзынхэмкIэ бюллетенхэр къызшаратыхэрэ мафэм къыщыублагъэу ренэу анаIэ атырагъэтын, къаухъумэ-хэ фае.

Мэкъэтыныр зыщыкIошт ма-фэм хэдзынхэм япхыгъэу агъэ-федэшт псэуалэхэр зэкIэ терроризмэм щыухъумэгъэнхэм-кIэ Ioфтхъабзэу зэрахъэхэрэм афэгъэхыгъэу къалотагъ хэб-зэухъумэкIо къулыкъухэм япа-щэхэм. Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IoфхэмкIэ имини-стрэ ипшъэрылхэр зыгъэ-

цэкIэрэ Лъэустэнджэл Махму-дэ къызэрилуагъэмкIэ, бюлле-тенхэр къызшаратыхэрэ лъэхъ-ным къыщыублагъэу къаухъумэ-штых, ащ ыпэкIэ мэкъэтыныр зыщыкIошт чIыплэхэр зэкIэ ауплъэкIуштых. Хэдзынхэр зы-щыкIоштхэ мафэхэм «металло-детекторкIэ» заджэхэрэр агъэ-федэштых.

ШIэныгъэм и Мафэ щынэ-гъончъэу зэхэсгъэным ыкIи Адыгеим ит псэуалэхэу гъэсэ-ныгъэм фытегъэпсыхъагъэхэр терроризмэм щыухъумэгъэнхэм афэгъэхыгъэу къэгущыIагъ Адыгеим гъэсэныгъэмрэ шIэны-гъэмрэкIэ иминистрэ ипшъэ-

рылхэр зыгъэцэкIэрэ Евгений Лебедевур. Ащ къызэрилуа-гъэмкIэ, еджэпIи 133-рэ ыкIи кIэлэцIыкIу IыгыпIи 130-рэ видеолыплъэным исистемэхэм-кIэ ыкIи макъэ къэзыгъэлущт кнопокэхэмкIэ зэтырагъэпсыхъа-гъэх. Республикэм иорганiza-циехэу гъэсэныгъэм епхыгъэу щытхэм анаIэ атезгъэтыштхэм, пшъэдэкIыж зыхыштхэм яспи-скэхэр зэхагъэуцагъэх, хэб-зэухъумэкIо къулыкъухэм, ава-рийнэ къулыкъухэм макъэ зэ-рарагъэлущт шIыкIэм, ищыкIа-гъэу хъумэ цIыфхэр зэрагъэко-щыштхэм ясхемэ зэхагъэуцагъ. Гъэсэныгъэм ыкIи ныбжы-

кIэхэм альэныкIэ террориз-мэ нэшанэ зилэ мыхъо-мышла-гъэхэр зэрамыхъанхэм пае Ioфтхъэбзэ тедзэхэм яштэн хэушхъафыкIыгъэу тегущыла-гъэх. НыбжыкIэ IoфхэмкIэ АР-м и Комитет итхьаматэу Максим Галушкиным къызэрилуагъэмкIэ, анахъэу ныбжыкIэхэм зэхэхъэ игъэкIотыгъэхэр зыщIэхэрэ лъэхъаным экстремизмэм епхы-гъэ Ioфыгъохэм икIоу анаIэ атырагъэтын мэхъанэшхо иI. МыщкIэ щысэу къэпхын плъэ-кIышт сэнаушыгъэ зыхэлъ ныб-жыкIэхэм язэхэхъэу респуб-ликэм и Лышхъэ кIэщакIо зыфэхъоу ильэс къэс зэхашэрэм хэлэжъэрэ ныбжыкIэхэм япчъа-гъэ нахыбэ зэрэхъурэр.

ЗэлукIэм икIэуххэмкIэ унэшхо заулэ аштагъ. Хэбзэукъоныгъэ-хэр щымылэнхэм пае ищыкIэгъэ Ioфтхъабзэхэр зэрахъанхэу, терроризмэм пэшлукIогъэным-кIэ, Комиссием иунашъохэр гъэцэкIэгъэнхэмкIэ IoфшIэкIо куп АР-м и Комиссие дэжэ щызэхэщэгъэнэу. Джащ фэдэу Адыгэ Республикэм ит псэуалэ-хэр ыкIи зэпхыныгъэм илиние-хэр терроризмэм къыздихын илъэкIышт тхьамыкIагъохэм ащыухъумэгъэнхэмкIэ куп гъэ-нэфагъэ зэхашэн мурад яI.

Михаил Кемеровым зэхэсы-гъом хэлажъэхэрэм анаIэ зы-тыраригъэдзагъэр республикэм ихэбзэ къулыкъу пстэуи алэ зэкIэдзагъэу терроризмэм пэ-шлукIорэ Ioфтхъабзэхэр шIуагъэ къатэу пхырашынхэр ары. ПIэ-лэ гъэнэфагъэхэри унашъохэм ягъэцэкIэнкIэ пшъэдэкIыж зы-хыштхэри агъэнэфагъэх. Ады-гэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат ренэу ахэм ягъэцэкIэн зэрэкIорэм пхъашэу лъэплъэ.

АР-м и Лышхъэ ипресс-къулыкъу

Тильэхъан илӀыхъужъхэр

Къулыкъур чанэу ехы

Кошхъэблэ районым щыц дзэкӀолӀ-контрактникэу цӀэ тедзэу «КрутойкӀэ» заджэхэрэм хэушхъафыкыгъэ дзэ операцием идзэкӀолӀэу мы уахътэм ущытыным мэхъанэшхо илӀэу елытэ.

Залухыгъэ къэбартыгъэу аманхэр.

ДзэкӀолӀ лӀыхъужъыр къуаджэу Фэдз щыц. Ащ къызэриуагъэмкӀэ, дзэ къулыкъум ищыӀэныгъэ рипхыным ныбжыи егупшысагъэп. Гурыт еджапӀэм джыри щеджэзэ иныбджэгъу кӀэлэцӀыкӀухэм афэдэу спортыр икӀасэу секциехэм кӀощтыгъ, чанэу зэнэкӀокъухэм ахэлажъэщтыгъ, гъэхъагъэхэр ышӀыщтыгъэх.

ЕджапӀэр къызеухым, дзэм къулыкъур щихынэу кӀуагъэ.

— *А лъэхъаным сыгу пкӀыхъа-пӀэки къэкӀыщтыгъэп дзэм си-щыӀэныгъэ еспхынэу*, — еӀо дзэкӀолӀ ныбжыкӀэм.

2019-рэ илъэсым къулыкъум кӀуи,

мазэ тешагъэу къыгурыуагъ дзэ къулыкъушӀэ хъунэу зэрэфаер.

ТичыплӀэгъу лӀыхъужъэу «КрутойкӀэ» заджэхэрэм мамырныгъэр къыуухъумэзэ, Нагорнэ Карабах щыкӀогъэ дзэ операцием хэлэжъагъ, нэужым Армением къулыкъур щихыгъ. Хэушхъафыкыгъэ дзэ операциер къызежъагъэм къыщыублагъэу Украинэм къулыкъур щехъы.

— *Дзэ къулыкъум сызэрэщыла-гъэр къысшхъэпагъ, сызыхъ-хъагъэм хъшӀыкӀ фысымыӀэу щытэп. Хэти мамыр щылакӀэ илӀэ шӀоугъу, ар гъэпытэгъэным сыфэбэнэу ары гуфакӀоу хэушхъафыкыгъэ дзэ операцием сызӀэкӀуагъэр*, — къыуагъ къулыкъушӀэм.

Хэгъэгур къыуухъумэныр, мамыр цыфхэр къыгъэгъунэнхэр ипшъэрылӀ шхъалэу къулыкъур чанэу ехы дзэкӀолӀ ныбжыкӀэм.

— *Сыд фэдэрэ лъэхъани УӀ-шыгъэ КӀуачӀэхэм къулыкъур ащыхыгъэныр агъэлапӀэ. Ар хъульфыгъэ пӀпчӀэ ипшъэрылӀэу сэлъытэ. Иофхэм языхтэ*

зэрэмыссынкӀэр, пшъэдэжӀыжъ ин зэрэсиӀэр къызгурыӀозэ а лъэбжъур сиӀынэу тесыу-бытагъ. Дзэ-патриотическэ пӀуныгъэу къысхалхъагъэр ащ ылӀапсэу сэлъытэ, — еӀо ащ.

Мы илъэсым икхыгъагъухэм адэжъ дзэкӀолӀ ныбжыкӀэр къауи, шъобжхэр телъэу мээитӀурэ госпиталым чӀэлъыгъ. Ипсауныгъэ зыпкӀэ зеуцожым, иныбджэгъу дзэкӀолӀхэм адэжъ ыгъэзэжыгъэу къулыкъур лъегъэкӀуатэ.

— *Подразделением хэтхэмкӀэ дэгъоу тыззгъуӀо, ныбджэгъу ишӀынкъэ тызэфэхъугъ*, — еӀо ащ.

Госпиталым чӀэлъыгъэу къулыкъур зыдихыгъэ кӀалэхэм ягупшысэщтыгъ ыкӀи ахэм адэжъ зэригъэзэжыщтым ицыхъэ телъыгъ.

ЛӀыхъужъ ныбжыкӀэм къызэриӀорэм-кӀэ, уипсауныгъэ къехъымэ, къулыкъум уклон ыкӀи Хэгъэгур къэуухъумэн фае.

Мы уахътэми уагъэхэр тецагъэхэу дзэкӀолӀым госпиталым къыщелӀэзэх. Янэ-ятэхэр, ыш ыкӀи ышӀыпху къызэре-жэхэрэр къыгурыӀозэ, ыгу ыгъэкӀодырӀэп.

Уихэгъэу къулыкъур фӀпхыныр, къэуухъумэныр ыкӀи шӀу лъэгъуныр хэткӀи пшъэрылӀ лӀапӀэу щыт. Дзэ къулыкъушӀэхэр тильэхъан илӀыхъужъых, ахэр мамырныгъэмрэ щынэгъончъагъэм-рэ яухъумаӀох.

ТичыплӀэгъухэм ацӀкӀэ мамырныгъэм фэбэнэрэ дзэкӀолӀхэм тафӀэпӀо псаухэу, узынчъэхэу яунагъохэм къагъэзэжыынхэу, мамыр щылакӀэр къытфаухъумэнэу.

КИАРЭ ФАТИМ.

Бэрэ зэжэгъэхэ зӀукӀэгъу

Хэушхъафыкыгъэ дзэ операцием хэлэ-жъэрэ дзэкӀолӀэу, дзэ-патриотическэ клу-бэу «Застава» зыфилорэм спортымкӀэ иинструкторэу Алексей Андросовым зыгъэпсэфыгъо уахътэу кыратыгъэр къызфигъэфеди, ыгъэсэрэ кӀэлэцӀыкӀухэм залуигъэкӀагъ.

Алексей Игорь ыкъом кӀэлэ-цӀыкӀумэ къафилотагъ реактивнэ системэу «Град» зыфилорэм икомандирэу зэрэщытыр, Иофэу агъэцакӀэрэр зыфэдэр.

Алексей Андросовыр кӀэлэ-цӀыкӀумэ къяджагъ зэгурыӀохэу зэхэтынхэу, МыекӀопэ къэзэкъ отделым иатаман игуадзэу Алек-сандр Роговым ыкӀи Адыгеим

икъэзэкъ ныбжыкӀэмэ я Союз итхъаматэу Екатерина Загоруй-ко аделэхэзэ ашӀынэу, ялофшӀэн уасэ фашӀынэу. Ахэр ары непэ ныбжыкӀэмэ адэлажъэхэрэр, гъэхъагъэхэр зышӀыхэрэр.

Къэзэкъ ныбжыкӀэхэм гъэ-хъагъэу ялэхэр Алексей къыфало-тагъэх, дзэ-шъоф лагерым зэрэ-щылагъэхэр, апэрэ чыплӀэр зэнэ-

Сурэтыр авторым ий

къокъу зэфэшхъафмэ къазэра-щыдахыгъэр, Краснодар зэрэкло-гъагъэхэр, къушхъэу ОшӀутенэ

зэрэдэклоягъэхэр ыкӀи нэмыкӀ-хэр.

Иофхъабзэм икӀэхухым зэ-

кӀэри зэхэтхэу сурэт зытыра-хыгъ.

Екатерина ЗАГОРУЛЬКО.

Расул Гамзатовым фэгъэхъыгъэу

Дагыстан илъэпкӀэ усаӀоу Расул Гамзатовыр къызыхъугъэ мафэм ехъулӀэу поэтическэ марафон МыекӀопэ къэралыгъо технологическэ университетым зэхичӀэщт, усаӀом итворчествэ студентхэр нэлуасэ ащ щыфашӀыщтых.

«Расул Гамзатовыр — публицист, усаӀо, прозаик, зэдзэкӀаӀу — зитворчествэ, зиаӀыл къыхыгъэ произведениехэм ныбжыкӀэхэр ащыгъэгъозэгъэнхэр мэхъанэшхо зилӀэ Иофыгъу. Ионыгъо мазэм МКъТУ-м апэрэ курсым чӀэхъагъэмэ ямэфӀкӀ хегъэунэфыкы. Ащ къыдыхалъытагъэу Расул Гамзатовым итворчествэ

фэгъэхъыгъэ поэтическэ марафоныр зэхичӀэщт», — къыщалауагъ апшъэрэ еджапӀэм.

УсаӀор къызыхъугъэ мафэм — Ионыгъом и 8-р ары марафоныр зырагъэкӀокӀыщтыр. Ащ студентхэмрэ кӀэлэ-егъаджэхэмрэ язакъоп хэлэжъэщтхэр, мэфӀкӀ зэхыхъэм къэлэдэххэри кӀэлэеджакӀохэри къырагъэблэгъэщтых.

Университетым къызэрэщалауагъэмкӀэ, Расул Гам-затовым фэгъэхъыгъэ Иофхъабзэ апэрэп мыщ зэрэ-щызэхачӀэрэр. Илъэсым икхыгъагъум, сурэтхэмкӀэ гъӀкӀэрэкӀэгъэ лекциеу «Тэ тычыл лъэуж къэдгъэ-нэнэу...» зыфилорэр МКъТУ-м щырагъэкӀокӀыгъ.

Ащ фэшхъафэу апшъэрэ еджапӀэм тхылъ къэгъэ-лъэгъонитӀу зэхичагъ. Апэрэр мэээе мазэм щылагъ, ятӀонэрэу «Сэ сынасыпшы!» зыфилорэр джырэ уахътэм къызэлӀахы, Гамзатовым ищыӀкӀэ-псэукӀагъэ, итворчествэ гъэхъагъэхэм ар къатегушылӀэ.

МКъТУ-м ипресс-къулыкъу

Зыщыдгъэгъушшэхэ хъуштэп

Урысыем игьогухэм кьатехухьэрэ хъугъэ-шлагъэхэм япчъагъэ зэрэбэр непэ гумэ-кыгъошхоу цыт. Ар дэгъэзыжыгъэным пае кьэралыгъо мэхъанэ зилэ унашъохэр аштагъэх.

Гьогурыклоным ишпхъэхэр зымыгъэцэкларэ водителхэм пытагъэ хэлъу адзеклох нахь мышлэми, лофхэм языхт джыри уигъэрэзэнэу цытэп.

Дунаим тет кьэралыгъохэр зэккэ пштэмэ, гьогухэм кьатехухьэрэ хъугъэ-шлагъэхэм япчъагъэ зыщынахыбэу агъу-нэфыгъэхэм Урысыер ащыц.

Адыгеимкли мы лофыгъор анахь шхъалэхэм ащыц хъугъэ. Статистикэм кьызэригъэпъагъорэмккэ, кьэралыгъо унашъохэр заштагъэхэм кьыщегъэжъагъэу республикэм игьогухэм кьатехухьэрэ хъугъэ-шлагъэхэм япчъагъэ тэккэ нахь маккэ хъугъэ, арэу цытми, ахэм цыфыбэ зэрахэклуадэрэм бэмэ уарегъэгупшысэ.

Нахьыбэрэмккэ ахэр зищылэ-ныгъэ гьогу зыгъэжъэгъэ ныбжыккэхэр ары. Ащккэ кьэралыгъом, лъэпкъым члэнэгъэшхо ашы. Гуцылэм пае, Адыгэ Кьэралыгъо автоинспекцием кьызэритыгъэмккэ, 2023-рэ ильэсым имэзи 7-у пыкыгъэм тиреспубликэ игьогухэм хъугъэ-шлагъэ 232-рэ кьатехухьагъ, блэккыгъэ ильэсым мыщ фэдэ иуахтэ егъэпшагъэмэ а пчъагъэр проценти 8,9-ккэ нахьыб, ахэм нэбгырэ 37-рэ ахэклодагъ (процент 12,1-ккэ нахьыб), нэбгырэ 283-мэ (процент 15,5-ккэ нахьыб) шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ.

Гьогухэм кьатехухьэрэ хъугъэ-шлагъэхэр нахьыбэу зыщэгъэунафыгъэхэр Шэуджэн, Красногвардейскэ, Джэджэ районхэр ыкли Мыекъуап. Гьогурыклоныр цынэгъончъэным, гьогу хъугъэ-шлагъэхэм япчъагъэ нахь маккэ шыгъэным фэгъэхыгъэ унэшхо гъэнэфагъэхэр ашыгъэх нахь мышлэми, нахьышлум ыльэныккыккэ бэ зэхъокыгъэу пфэлосттэп...

Гьогу хъугъэ-шлагъэ 232-м цыщэу 25-м лъапсэ афэхуьгъэр водителыр имыгъогу зэрэтыхьагъэр ары, ащ нэбгыри 8 хэклодагъ, нэбгырэ 41-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ. Чэзыур зие автомобилыр зэрэблэмыгъэккыгъэм епхыгъэ хъугъэ-шлагъэ 68-рэ агъэунафыгъ. Ахэм нэбгыри 6 ахэклодагъ, нэбгырэ 99-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ.

Авариехэр анахьыбэу кьызэхэккыхэр гьогурыклоным ишпхъэхэр икы фэдизэу зэрамышлэхэрэр, псынклэ зеклоныр ныбжыккэхэм кьызэрэхыхэрэр, ешъуагъэхэу рулым зэрэкклары-

тысхъэхэрэр ары. Зэфэхьысыжхэм гур кьагъэцкыкы.

Ешъуагъэу рулым ккэры-тысхъэхэрэм япчъагъэ нахь маккэ хъугъэми, мы лъэныккымккэ гумэккыгъуабэ цыт. Зигугъу кьэтшырэ уахтэм кьыриубытэу водителыр ешъуагъэхэм ялажъэккэ хъугъэ-шлагъэ

Кьэралыгъо автоинспекционер.

20 Адыгеим игьогухэм ашагъэу-нэфыгъ. Ахэм нэбгыри 8 ахэклодагъ, 23-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ.

Лъэсрыккэхэм атешагъэхэу хъугъэ-шлагъэ 59-рэ агъэунафыгъ, ахэм нэбгырэ 11 ахэклодагъ, нэбгырэ 48-мэ шъобжхэр ахахыгъ. Водителхэм ялажъэ хэлъу лъэсрыккэ 39-рэ гьогум тыраутыгъ, нэбгыри 3-м ядунай ахъожыгъ, 36-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ. Еж лъэсрыккэхэм ялажъэ хэлъу гьогу хъугъэ-шлагъэ 25-рэ республикэм игьогухэм ашагъэунафыгъ, ахэм нэбгыри 10 ахэклодагъ, 15-мэ шъобжхэр атешагъэхэ хъугъэ.

Адыгеим игьогухэм цыфыбэ зэрэтаклуадэрэр гухэккышхоу зэрэщытыр мызэу, мытлоу АР-м и Лышхъэ правительствэм изэхэсыгъохэм кьащылъагъ. Унэшхо гъэнэфагъэхэр пшъэдэккыж зыхьырэ кьулыккэхэм, чыплэ зыгъэлорышлэжыплэхэм япашэхэм афишыгъэх. Анахь тхъамыклагъор — ахэм янахьыбэр ныбжыккэхэ, тинеу-щырэ мафэ лъызыгъэккотэнхэу тызшыгугъхэрэр ары.

Гумэккыгъошхохэм ащыц Адыгеим игьогухэм кьатехухьэрэ вариехэм сабыйхэр зэрахэфэхэрэр. 2023-рэ ильэсыр кьызиыхагъэм кьыщыу-благъэу ккэлэцкыкы 27-рэ гьогу хъугъэ-шлагъэхэм ахэ-

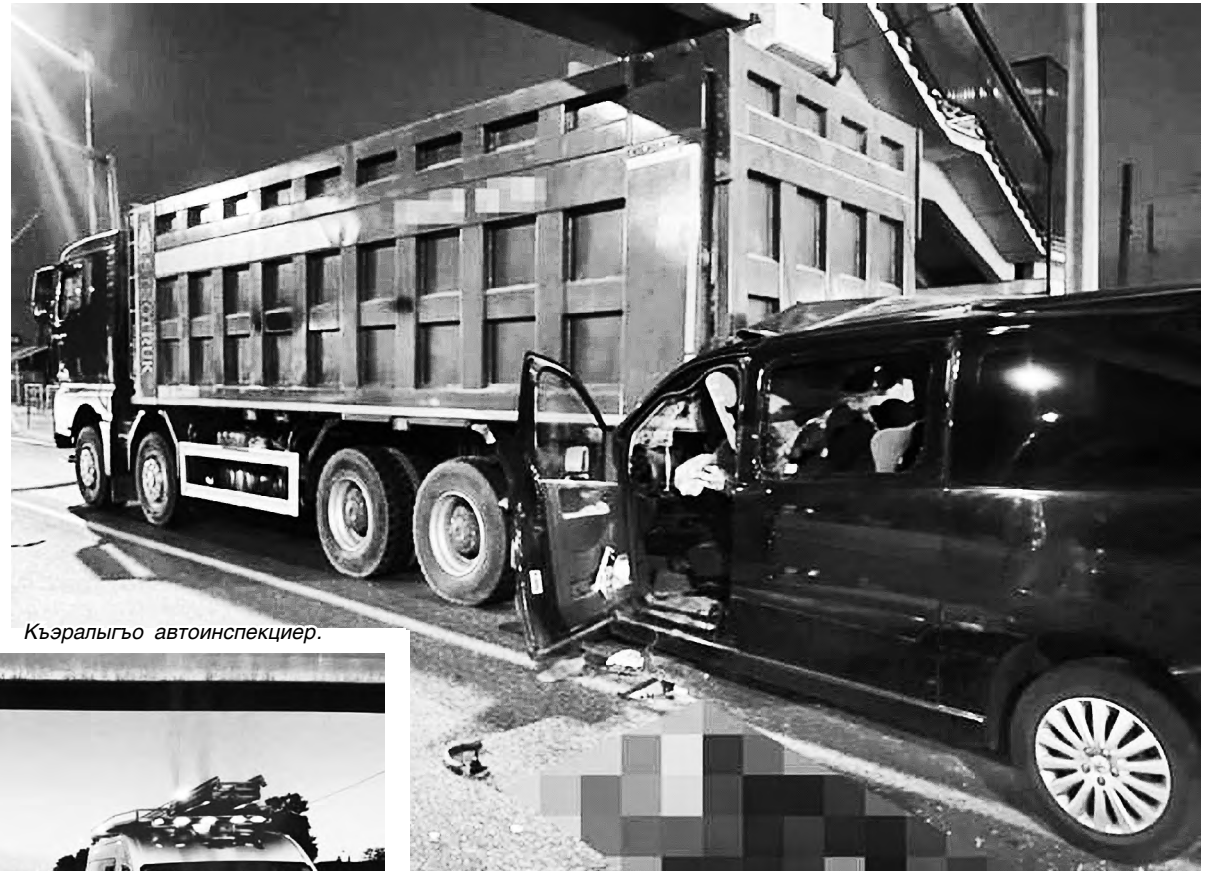
фагъ. Ахэм ккэлэцкыкыи 4 ахэклодагъ, нэбгырэ 36-мэ шъобжхэр хахыгъэх.

Шышхыалум и 20-м, чэщым сыхъатыр пллым ыныккэхэм адэж Урысыем хэгъэу ккел лофхэмккэ и Министерствэ иотделэу Тэхъутмыккыое районым цылэм идежурнэ часть маккэ кьырагъэлугъ поселкэу Инэм пэгъунэгъу автомобиль гьогу А-146-м ия 24-рэ километрэ гьогу хъугъэ-шлагъэ кьатехухьагъэу.

Кьэралыгъо автоинспекцием ыкли следственнэ-оперативнэ купым иккылыккышлэхэр мы чыплэм кьызэсыхэм, пэшорыгъэшэу агъэунафыгъ автомобилц зэрэзэутэккыгъэхэр.

Вологодскэ хэкум цыщ ильэс 42-рэ зыныбж хъулыфыгъэр лэккыным кьыщашыгъэ машинэр ыгъэлорышлэзэ, гьогурыклоным ишпхъэхэр ыукохи Красно-дар краим цыщ ккэлэу ильэс 28-рэ зыныбж водителэу нэфрыгъуазэм кьыщыуцугъэм еутэккыгъ. Лэккыным кьыщашыгъэ автомобилыр чыжъэу ыдзи, пэгъунэгъу гьогу лэхым тыри-дзагъ, ащ кьыхэккэу ильэс 48-рэ зыныбж водителым ыгъэлорышлэщыгъэ хьылъэзэщэ машинэм еутэккыгъ.

Мы гьогу хъугъэ-шлагъэм ыпккэ кьыккэу лэккыным кьыщашыгъэ автомобилым иводител кьыдисыгъэ бзылфыгъэу

Вологодскэ хэкум цыщым шъобж зэфэхъафхэр тешагъэхэу сымэджэщым ашагъ. Водителым а чыплэм идунай щихъожыгъ. Машинэм етлани зыныбж имыккыгъэ нэбгыритф исыгъэх. Ахэм зыпари кьари-шлагъэп.

Тэхъутмыккыое районым иполицие иккылыккышлэхэм уплъэккун лофтхъабзэхэр рагъэккыкы. Гьогу хъугъэ-шлагъэм лъапсэу фэхуьгъэр мы уахтэм агъэунафы.

Нысэщэ машинэ зэхэтхэмккэ, чэщырэ кьызэдэчъэрэ автомобилхэмккэ, ешъуагъэу рулым ккэрытысхъэхэрэмккэ, водителхэм ягъэхъазырын фэгъэзэгъэ еджаплэхэм ялофшлэн зэрэзэхашэрэмккэ, нэмыккэ лъэныккы-хэмккэ гумэккыгъохэр цылэх. Ахэм ядэгъэзыжынын гьогуры-клоным ищынэгъончъагъэ фэгъэзэгъэ кьулыккыхэм ямызаккыу, муниципалитетхэр, хэбзэ кьулыккыхэр зэдыхэлэжьэнхэ фае. Шъхъадж ипшэрылэ ыгъэ-цаккэмэ, зигугъу кьэтшыгъэ лофыгъохэр зэшлохыгъэхэ хъушт, тигьогухэр цынэгъончъэщтых.

Ыпшэккэ кьызэрэщыхэдгъэ-щыгъэу, вариехэр анахьыбэу кьызэхэккыхэрэр гьогурыклоным ишпхъэхэр икы фэдизэу зэрамышлэхэрэм имызаккыу, псын-ккэ зеклоныр ныбжыккэхэм кьызэрэхыхэрэр, ешъоным зэрэдихьыхыхэрэр ары. Стати-стикэу цылэм, сурэтэу лъэгъу-хэрэм гур кьагъэцкыкы. Ащ ушхъагъэу ил. Нахьыжхэми ащ ялажъэ хэлъ. Тиджэгухэм аркыыр ланэм ныбжыккэхэм афытырагъэуцо, кьыккэлэпкы-щтым емыгупшысэхэу. Пэщэ лэнатлэ зылыгъхэм ащыщхэми «щысэшлэ» машинэзефэным-ккэ, гьогурыклоным ишпхъэхэр

ауккыонхэмккэ кьагъэпъагъо. Бэ щысэу кьэпхын плъэккыштыр, ау хэти еж ышхъэ кьыщы-ригъажъэу игупшысаккэ зэбли-хъумэ, узэушъыижыымэ ары ишлугъэ кьызыккыштыр.

Гьогурыклоным ишпхъэхэр зыукохэрэм тазырэу атыралъ-хэрэр нахьыбэ зэрашыгъэм цыфхэр кьыгъэуцухэрэп. Ана-хъэу тиньыжыккэ «утэшъагъэ-хэу» гьогухэм атетхэр мы гъэлэшыгъэ шыккэм кьыгъэ-щынэхэу пфэлосттэп. Ныбжы-ккэуым нахь тхъагъо цыфым кьызэремыккырэ кьызэрагу-рымылорэр, ккэлэклэхэм цы-фыпсэм уасэ зэрэфамышлэрэр лъэшэу гукъау. Ны-тыхэм шл-хъафтын лъаплэ ясабий фашы ашлэшызэ, автомобилыр фашэ-фы. Адрэхэм лэшлэхэу кьалэ-ккэхъэгъэ машинэм зитлысхъэ-хэккэ, гьогури кьащэфыгъэу кьащэху. Ахъщэ ильэу зэнэ-ккыу зэхашэ, нахь псынклэу кьэсыжыщтымккэ е лъэшэу зыккэзыгъэчэрэгъущтымккэ. Ахэм еккыдылэрэр бэ.

Тазырхэм кьазэрахагъахъо-рэм ишлугъэ кьэмыккыштыр зылохэрэри цылэх. Ащи лъапсэ имылэу цытэп. Мылкъу зылэккэ-ны-тыхэм ащыщхэм ясабийхэр зэрагъэуташъохэрэр вариехэм лъапсэ афэхуьхэу кьало. Гьогу-рыклоным хэлажъэхэрэм куль-турэ ахэлъын, зэрэлъытэнхэ фае. Джырккэ ар тэ тилэп.

Цыфым ипсауныгъэрэ ищылэ-ныгъэрэ анахь лъаплэ цылэп. Ар зэккэми дэгъоу кьыдгурэлэ, ащ даккыу видителхэми, лъэс-рыккэхэми, гьогу-патруль кьу-лыккыу илофышлэхэми язеккы-ккэ, гьогурыклоным ишпхъэхэр зэрагъэцаккэрэм бэ ялытыгъэр. Ар зыщыдгъэгъушшэ хъуштэп.

КИАРЭ Фатим.

ЯгумэкIыгъохэм Iоф адашIагъ

ХэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием епхыгъэ Iофыгъохэм афэгъэзэгъэ IофшIэкIо купым иилъэсныкIо IофшIэн зэфэхьысыжъэу фэхьугъэхэр зэрытхэгъэ яхэнэрэ докладыр Президентым фагъэхьыгъ, ар кыIопщыгъ купым ипашъэу, «Единэ Россием» и Генеральнэ совет исекретарэу Андрей Турчак.

IофшIэкIо купым кыгъэхьа-зырыгъэ законопроект заулэ кыIахьагъэхьагъах ыкIи бжыхьэ зэхэсыгъом щыхэпIэнхэу щытых. Ахэм ащыщых хэушхьа-фыкIыгъэ дзэ операцием хэлажъэзэ фэхьыгъэхэм е хьылъэу кьауIагъэхэм чIыфэу ателыгъэхэр афэгъэгъужьыгъэнхэр. Джащ фэдэу Къэралыгъо Думэм ыгъэхьазырырэ законопроектим кыделъытэ хэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъагъэхэр IофшIапIэм зыштэхэрэр социальнэ предпринимательхэм афагъэдэнхэр.

УхьумэкIо кьулыкIуэхэм ахэтыгъэ кьулыкIушIэхэу хэIуадэхэрэм яунагъомэ унапIэу кьаратынэу щытыгъэр кьафэгъэнэжыгъэным фэгъэхьыгъэ законопроектри агъэхьазырыгъ. Шьолырым елпытыгъэу а тынхэр сомэ миллиони 2,7-м кьыщегъэжъагъэу миллиони 5-м нэсы.

Гъэтхэ зэхэсыгъоу блэкIыгъэм шаштэгъэ хэбзэгъэуцугъэр зыфэгъэхьыгъагъэр мобилизацием хэфагъэхэм IофшIэгъу уахътэу афызэпагъэугъэм те-

фэрэ ахьщэ IэпыIэгъур япашэмэ кьаратызэ ашIынэу кыделъытэ.

ХэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием иIофыгъохэм афэгъэзэгъэ IофшIэкIо купыр Президентим иунашъокIэ зэхашагъ. Ащ пашъэу фашIыгъэр ФедерациемкIэ Советым ипашъэу иапэрэ гуадзэу, «Единэ Россием» и Генсовет исекретарэу Андрей Турчак ары. Купым хэхагъэх федеральнэ палатитIумэ ыкIи зэкIэ парламент партиехэм, зыкьэуухьумэжыгъэнымкIэ Министертвэм яIыкIохэр, общественникхэр, дзэ корреспондентхэр.

ДзэкIопIэхэм ыкIи ахэм яунагъохэм афэгъэхьыгъэ федеральнэ IэпыIэгъоу щылэр зэкIэ Адыгеим шагъэацIэ, шьолпыр фэгъэкIотэныгъэ заули ахэм ахагъэхьагъ.

ХэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлажъэрэмэ ясабийхэр ыпIкIэ хэмылъэу кIэлэцIыкIу IыгыпIэхэм агьаIох, еджапIэхэм колледжхэм ыпIкIэ хэмылъэу ашагъашхэх. Мобилизацием хэфагъэхэм яIаIэхэм

зэтыгъоу сомэ мин 20 зырыз араты, унагъохэм аделэпыIэх.

Джырэ уахътэм нэмыкI кьэралыгъо IэпыIэгъухэм ягупшысэх. Партиеу «Единэ Россием» ишъолпыр кьутамэ лъэпкъ программэр ыгъэацIэ зыхьурэм апэ ригъэшъырэр дзэкIопIэхэм яунагъохэм аделэнхэр, яшIуагъэ арагъэкIыныр ары.

«Муниципалитет пэпчэ ащылэ штабмэ яIофшIэн депутатхэр чанэу хэлажъэх ыкIи пашэхэм, кьэралыгъо фондэу «Хэгъэгум иухьумаIохэр» зыфиIорэм ягъу-сэхэу дзэкIопIэмэ яунагъомэ ящыкIэгъэ IэпыIэгъур зэкIэ арагъэоты. Ащ фэшхьафэу, парламентым зыкьызэрэфагъэзэрэ Iофыгъо пэпчэ зэхэтэфы, нэбгырэ пэпчэ джэуапэгъу тыфэхьу. Ащ фэдэ зэдэлэжъэныгъэм кьыкIаIох хэбзэгъэуцугъэхэм зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэр, цIыфмэ тазэраделэрэ лъэныкьохэм зядгъэушъомбгъу-ныр», — кьыхигъэщыгъ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэм.

«ХэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлажъэхэрэм ыкIи ахэм яунагъохэм зыкьызэрэфагъэзэгъэ Iофыгъо мин 28-мэ таделэжъагъ. ГумэкIыгуабэ дэдгъэзыжыгъ — хэукъоныгъэ хэхьухьагъэу дзэм дащыгъэхэм кьадгъэгъэзэгъыгъ, Iашъэ зыщыкIагъэхэм ядгъэгъотыгъ, ахьщэ тынхэр кьафьдэтхыгъэх, зыгъэпсэфыгъо уахътэр кьафьхэтхыгъ ыкIи нэмыкIыб», — кьыIуагъ ащ.

IофшIэкIо купым зыкьызэрэфагъэзэгъэ Iофыгъохэм апкь кьыкIэу федеральнэ хэбзэгъэуцугъэ пчъагъэ аштагъ. «Ахэм ащыщ Донбасс кьэзыгъэгъуна-

гъэхэр зэо зэутэкIхэм яветеранхэу лъытэгъэнхэр, хэушхьа-фыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъагъэхэм ыпIкIэ амытэу юридическэ IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэныр, ежъхэри яIаIэхэри апшъэрэ еджапIэхэм ачIэхьанхэмкIэ квотэхэр ятыгъэнхэр, нэмыкI IэпыIэгъухэр», — кьыхигъэщыгъ IофшIэкIо купым ипашъэ.

Ежъ яшIоигъоныгъэкIэ заом щыIагъэхэу, хэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием хэлэжъагъэхэр зэзэгъыныгъэ шIыкIэм техьажьыхэ хьумэ ялэпэлэсэныгъэ кьыдэзылпытэшт хэбзэгъэуцугъэм джырэ уахътэм дэлажъэх.

АгъэкIосэжъын альэкIыгъ

Шышхьалум имэфэ огъухэм машIом зыкьыштэным ищынагъо нахь лъэш хьугъэ. Джащ фэдэу тыгъоснахьпи Мыекьюапэ икьэлэ гъунэ уц гъугъэм кьыщыкIани квадратнэ метрэ мини 3-м атетыр истыкIыгъ.

АпэрэмкIэ кьызкIэнагъэр квадратнэ метрэ 500 зэрагъэунэфыгъагъэр. МэшлогъэкIосэ машинитфырэ кьулыкIум иIофшIэхэу нэбгырэ 17-рэ машIом

кьызщыкIэнагъэм агъэкIуагъэх. Сыхьат заулэ зытешIэм уц гъугъэр зыщыстырэ чIыгур нахьыбэ зэрэхьугъэр кьэнэфагъ. ОшIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ Ми-

нистерствэм ишъолпыр ГъэlorышIапIэ ипресс-кьулыкIу кьызэритыгъэмкIэ, машIом зыкьызщыштэгъагъэр квадратнэ метрэ мини 3-м нэсыгъагъ. Мыекьюапэ мэшлогъэкIосэ гарнизоним итехникэ амал зэкIэ агъэфедэагъ. МашIом упэшIуекIоныр кьэзгъэхьылъэщыгъэхэм ащыщ ом изытет. Тхьамэфэ заулэ хьугъэу шьолпырым мафэм фабэу градус 36-рэ кьыщегъэлъагъо.

МашIом игъэкIосэнкIэ штаб

зэхашагъэу кьулыкIушIэхэр ошIэ-дэмышIэ Iофым пэуцугъэх. Пчыхьэм сыхьатыр бгъу хьункIэ такыкI пшIыкIуф илэжъэу машIор зэрэщытэу зэрагъэкIосагъэм икьэбар ошIэ-дымышIэ IофхэмкIэ Министерствэм кьытыгъ.

ТэхьутэмыкIое районым, кьутырэу Северо-Восточные сады джащ фэдэу мы охътэ благъэм кьазщыкIэнэгъэгъэ чIыпIэхэр кьыхэхьыгъагъэх. Мы

ошIэ-дэмышIэ Iофхэм зыпари фыкьуагъэ ащыхьугъап, машIор ашагъэкIосэжыгъ.

МашIом шьолпырым зыкьыщыштэн зэрилэкIыщтымкIэ я 4-рэ класс зилэ щынагъор зэрэцагъэунэфырэм фэгъэхьыгъэ мэкъэгъэлухэр мэшлогъэкIосэ кьулыкIум кьешых. ЦIыфхэм сакьыныгъэ кьызагъафэзэ IофшIэгъу ыкIи зыгъэпсэфыгъо мафэхэм ар зыщагъэгъупшэ хьущтэп.

ОшIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ Министертвэр.

Киномрэ театрэмрэ зэзыпхырэ сэнэхьат

АР-м и Театральнэ объединение иартистхэу Жьудэ Аскэрбийрэ Хьакьуй Андзауррэ сериалэу «Бим 3» зыфилорэм итехын хэлажьэх.

Урысые детектив телесериалэу «Бим» зыфилорэм иящэ-нэрэ чэзыу тырахы. Капитанэу Марк Климовым ыкли ащ ыгъэ-ныбджэгурэ хъэу Бим зэхафыр-бзэджэшагъэхэм ар афэгъ-хьыгъ.

Мызыгъэгум хъугъэ-шагъэхэр зышыхуэхэр Цэмэз (Новорос-сийск). Фильмым ирежиссеры Павел Дроздовы ары.

Объединением иартистхэр зыгъэпсэфыгъо зыщылкыгъэхэ уахътэм тефэу кинопроекткыкэм зэрэхалажэхэрэм фэгъэхыгъэу Жьудэ Аскэрбийрэ Хьакьуй Андзауррэ гуцылэгъу тафэхуыгъ. Хэгъуанэфыкыгъэн фае кино-фильмэ зэфэшхьафхэм ятехын тиартистхэр мызэу, мытлоу ахэ-лэжъэнхэу зэрэхуыгъэр, эпизод-хэм къащаратырэ рольхэм ахэр къахэлдыкыгъу закыщыгъэпъа-гъо. Джащ фэдэу гуцылэгъу тызфэхуыгъэхэр «Морские дя-волы», «Под прикрытием», «Группа ZETA» ыкли нэмыкы фильмхэм ахэлэжъэнхэу хъугъэ. Театрэм иактерхэр кином зы-щытырахыным зэрехуылэхэрэм,

тлури зэбгъапшэмэ, нахь къы-хахыркыкы, нахь гуахъо зыха-гуатэрэмкыкы саяупчыгъ.

Хьакьуй А.: «Сэ «Бим» иятло-нэрэ чэзыу сыхэлэжъэнхэу хъу-гъэ. Сатыушл горэм ироль къы-щысшыгъагъ. Мызыгъэгум къэ-сшырэр казином идиректор. Зэкы дэгъоу зэхэшагъэ. Ащ фэдэ проектхэм уахэлэжъэнхэр гъэ-шлэгъоны. Рольхэм якъэшын тэркы зыпары кын хэлъэп. Шышхы-алум и 7-м къыщыублагъэу юны-гъом и 30-м нэс техынхэм та-хэлэжъэшт. Ренэу ащ тыщылэрэп, тызхэлэжъэшт эпизодхэр ты-рахынхэ зыхуыкыкы къытэджэх, ащ лыпытэу Цэмэз тэкы. Мыщ фэдэу кином зыщытетхынэу къызэрэагъэхэрэм, урысые сериалхэм, фильмхэм тазэрэх-лажъэрэм шуагъэ къехы. Ар-тистым, амал шылэмэ, лъэныкы зэфэшхьафхэмкыкы зиушэтын, зыкыгъэпъэгъон фае».

Жьудэ А.: «Тиартистхэм ащыщ зы нэгырэ къызеджэхэкы, зэралодэгъухэм щэху хэм-лыгъэу, нэгырэ пчъагъэхэм етла-ни къалъэлабэх. Ащ тегъэгъушл!»

Дайвинг клуб зилэ сатыушым ироль къэсэшлэ. Сшлогъэшлэгъон хъугъэ нэмыкыкы, уахътэ сы-фифэмэ, дайвингыр сыуппэкы сшлогъоу сыкыгъуыгъ, — **Аскэр-бий мэщхы**, — ау зэкыкы анахъэу къыхэзгъэщынэу сыфай Кавказ щытырахы зыхуыкыкы, фильмыр зэо-банэм фэгъэхы-гъэу нахыпэм зэрэщытыгъэм джы зэрэфэмэджьыр. А уахъ-тэри блэкыгъ. Джы шылэныгъэм къыхэхыгъэх фильмхэр, сери-алхэр зыфэгъэхыгъэхэр, мафэ къэс тызэуаллэрэ гор. Театрэм иартист кином хэбгъэлэжъэнхэр лэшлэх. Ахэр артист хуыгъахэх. Ежъ сериалыр тезыхыхэрэми щысэ атепхынэу щыт. Ялофшлэн зэтэгъэпсыхыгъ: сценарийер зытхыгъэм е проектыр зигукъэ-

шырэри. Зыгъэ-псэфыгъо уахътэм лукынкыкы ыпэкыкы Лъэпкы театрэм иар-тистхэм «Пачыхыгъэ Эдип» изэлухыгъэ къэгъэлэжъонхэр театрэм щызэхашагъ-гъагъэх. Чъэпыгъом ар театрэм исценэ къысшагъэлэжъошт. Премьерэр къэсыфэ агъэхъазырыгъэ спектаклэм къыфа-гъээжъэу, ащ зэ-хыкыныгъэ горэ-хэр фашыжъэу къы-хэкыкыкы сыкыкы-члагъ.

Жьудэ А.: «Спек-таклэр зыгъэуцугъэ режиссерэу Кон-

кым зэкыкы тегъэуагъэу шымытэу, администраторхэм, продюсерхэм чанэу лок ашлэ, шъхадж зыфэ-гъээжъэ лъэныкыкы егъэагъэ. Уахъахъэкы, ежъ-ежъырэу къы-окыуаллэх, учылыны, уигримерки зэкыкы къыуагъэлэжъэу, иуахътэм къыоджэх, техын-хэм уахэлажъэ. Ау сэ къысэхылыгъэ-кырэ зэкыкы дублэ пчъагъэ тепхын фаеу зэрэхуыгъэр ары сэ спкыкы къы-мыкыкы. Е цыф горэ имыщыкыла-гъэу кадрэм къы-ридзэшт, е пхъэн-тэкыкы цыпэ горэ къыщышт, е нэ-мыкы — ары къэс артистым ироль къыкышлыкыкы фаеу мэхъу. Театр-эр а лъэныкыкы-кы нэмыкы шыпкы. Спектаклэр огъэ-хъазыры, ролы зэогъашлэ, режис-серым лок дэошлэ, сценэм укы-техъэш, къэгъэ-лэжъонхэр къэ-оты».

Артист сэнэхъа-тыр арын фае гъэ-шлэгъон къэзы-

стантин Мишиным ышхъэ къы-хъащтыр пшлэштэп. Къэгъэлэжъо-ныкыкы сценэм къытехъэфэ ащ бэ щызэблахуы алыкы-щтыр. Спектаклэу зыхэлажъэрэп артистым щыгуышэрэп. Сэри сялпы зыхуыкы, сэ роль къэсшы хуымэ сызэрэгумэкыштым нахь лъэшэу сафэгумэкы. Сыда плэмэ къадэхуырэи къадэмыхуырэи нахь къэолъэгъу. Непэ театраль-нэ объединением илофшлэн зэхыкыныгъэ инхэр фэхуы. Театрэм менеджерхэр илэх, социальнэ хытылухэм таделажъэ, тызышлэхэрэ, зыналэ къытте-зыдзэхэрэ нахыбэ хуыгъэх. А зэпстэур пащэу тилэм ыпкы къэкы. Тилофшлэн лъэныкыуа-кыкы къыхылыхъэх, непэрэ мафэм ыуж тыкымынэным, шэпхъагъэхэм тащыгъозным Ацумыж Рустам лъэшэу пыл. Татарстан бэмышлэу тызэклом зыкызэрэщыдгъэлэжъагъэм имызагъоу, къытшхъапэшт зэлукыгъэу гъэшлэгъонхэр тила-гъэх, зэзэгъыныгъэ зыдэтшыгъэ горэхэри къахэкыгъэх. Непэ АР-м и Театральнэ объединение хэгъэгум итеатрэхэм къахэщэу лок ышлэн ыпэкыным тишъып-кыу тыпыл».

ТЭУ Замир.

Сурэтхэр: АР-м и Театральнэ объединений.

Зыкыуачлэ икыугъэ усэр

Тхылыкыкы шылэныгъэм, шлулэгъу-ныгъэм, тыкызыуцухэрэ дунаим, сабы-гъом епхыгъэ гумэкыкы афэгъэхыгъэ усэхэр дэтых. Адыгэ Республикэм итхылы теджаллэ ар къыдыгъэкыгъ.

Мыр усаком иятлонэрэ тхылы. Тхылы-еджаллэм илофшлэу Кучмэз Аминэт лъэтэгъэуцом къэкылагъэхэр усэкыкыкы нэуасэ фишыгъэх.

Усэкыкыкыкы Шъэфрыкы Адам иусэхэр къыздэхъэгъэ тхылыгъэу «Свече-ние» зышхъэм илэтэгъэуцо АР-м и Лъэпкы тхыледжаллэ тыгъуасэ щыкыуагъ.

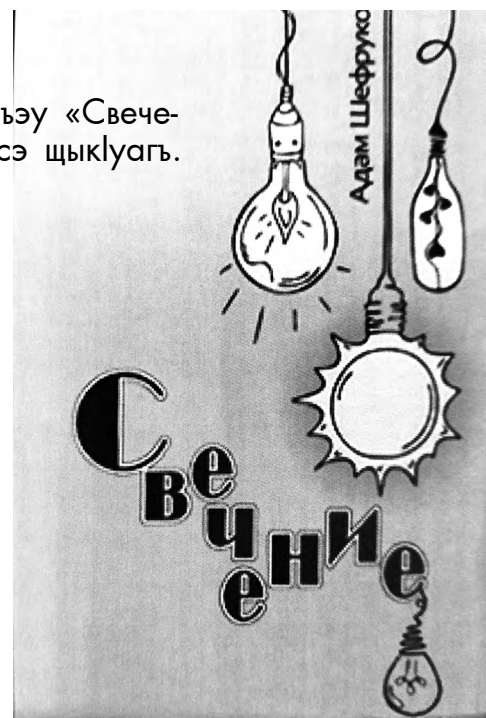
Шъэфрыкы Адам илакыкы Улапэ щыщ, Мыекыуалэ къыщыхуыгъ, илэс 28-м нэс республикэм икыэлэ шхъалэ щеджагъ, щыпсэугъ. Тэхуытэмыкыое районым щызэхэщэгъэ ныбжыкыкы теат-рэм лок щылагъ, джыдэдэм Козэт чы-плэ зыгъэлорышлэжыкыкы ипащэ игуадз.

Ежъ Адам игуыцылэ къызэрэщыкыгъэ-щыгъэмкыкы, илэс 15-м къыщыублагъэу усэхэр ытхыщыгъэх. Ау иапэрэ тхыгъэ-хэр шлокыладжэхэу ыгъэстыжыгъэх. — А уахътэм «гоголевский синдром» зыфалорэр къысэхъэгъагъ. Лъэшыщэу къэуагъэу мэхуынкы хуы, ау ситхыгъэ-хэм самыгъэрэу усэ 300 згъэстыжы-гъэ. Илэс 16-м къыщыублагъэу стхыгъэ усэхэм сязэжъэмэ, кыстхыкыжъэхэ нахь чъэпхыгъэхэ фэдэу сялпыгъ, ахэр сиапэрэ сборник къыдэхъагъэх. «Сыу-сакы» слоныш сызеджъынэуи къэ-гъэкырэп. Усакыом литературэм лъэужы-шхо къыхынэн фае. Къэсэшлэжы сиапэрэ усэхэм сятэ зыджэм ахэр сэ стхыгъэ-хэу ышлэш зэрэмыхуыгъагъэр. Ар сыгу-кыуи, ыпашхъэ сызэрысэу уситы зэхэ-слъхъагъагъ.

Шъэфрыкы Адам усэхэр зэритхырэп

АР-м итхылы теджаллэ илофшлэхэм гу-лэти, ахэр къыдагъэкыныу рахуыгъагъ. Социальнэ хытылухэм Адам итхыгъэу къарыхэщыгъэхэр къауыгъоихи усэхэр зыдэт тхылы псау къыдагъэкыкы. Шлулэ-гуыныгъэм, гугъэм, шлошхуыныгъэм зэрэфэгъэхыгъэхэм имызагъоу, унагъом кын щызылэгъурэ сабыхэм, унэгъо зэтэзыгъэхэм ащылэрэ кылэцыкыкыкы, зиунагъо фитыгуаджэу къэзыгъынэхэрэм афэгъэхыгъэу социальнэ мыхъэнэ куу зилэ усэхэри икыэлэмыпэ къычлэкыкыгъэх. Цыфэу, кылэцыкыкы кыдырэм якъэ-гъотыжынкыкы зышлуагъэу къэзыгъэкыкы купэу «Лиза Алерт» фигъэшхошэгъэ усэхэри илэх. Зэфэдэу адыгабзэкы уры-сыбзэкы матхэ.

Зэхэхэм зэрэщыгъэгъуанэфыкыгъэм-кыкы, Шъэфрыкы Адам иусэхэр зэрылэ-орэдхэр шылэ хуыгъэх ыкли Кавказым иорэдыло цырылохэм ахэр къадох. Быштэ-кы Азаматрэ Дзыбэ Фатимэрэ къызэ-далорэ ордэу «Хэт зылуагъэр» зыфилорэр ахэм ашыщ. Орэдым мэхъамэ кызылхъа-гъэр Къэлэкыутэкы Инвер. Клипэу ты-рахыгъэр зэхэхэм къысшагъэлэжъагъ, къэкылагъэхэр ягуапэу ащ еплыгъэх.

АР-м и Театральнэ объединение иар-тистхэу Хуытыжъ Ренатэ, Тамрико Осадзе ыкли Тхыахъо Мэрджанэт усэкыкыкыкы итхыгъэхэм ащыщхэм къаджагъэх. Лъэтэгъэуцом хэлэжъагъэхэм Адам ратыгъэу упчлэхэм яджэуапхэр къаритыжыгъэх.

Сикласс гупс

Нэбгырэ пэпчъ еджаплэ горэм щеджагъ, класс исыгъ, ежъ фэдэ клалэхэр, пшашьэхэр кыдеджагъэх, кыдаухыгъ. Ащклэ зэклэми тызэфэд.

Ау еджаплэм члэсыфэхэклэ нэбджэгъуныгъэ пытэ, зэгурылонныгъэ, зедэлэжын шэн азыфагу иль хуэгъэ, ар ильэсипшл пчъагъэхэм ахэмызынэу, кызыпырацынэу, сыд хуэгъэми, зэрэлыгъынхэу кыздэхуэгъэр мэклэ дэд сломы сыхуэкъоштэп сшлшы. Джа мэклэ дэдэмэ ащыс сэ синасып кыхыгъэ классыр.

Теуцожь районым ит къуаджэу Джэджэхаблэ игурыт еджаплэ сыщеджагъ. Нэбгырэ 32-рэ тыхъоу классым тисыгъ. 1977-рэ ильэс чыжъэм тычлэхъагъ. Ащыгъум «подготовительный класс» зэреджэщтыгъэхэр апэрэу еджаплэм члахъэхэрэр зэрагъэтлэхъэхэрэм. Шыпкъэ, Джэджэхаблэ еджаплэм нэбгырэ 20-у тычлэхъагъ, адрэ нэбгырэ 12-р тигъунэгъу къуаджэу Тэуихааблэ дэт ублэплэ еджаплэр ары гъэсэнэгъэм игъогу зыщитэхъагъэхэр. Я 4-рэ классым тызехъэм зэклэми зы тыхъужыгъагъ. Нэмыцбэзмклэ езыгъаджэщтыгъэхэ Джарымэкъо Эммэ классым ипачэ кытфашыгъагъ. Эмма Махмудовна тызэреджэщтыгъэр. Ары еджаплэр кьэтэхуыфэкли ташъагъ итыгъэр.

Нэбгырэ 32-р теджаплэклэ а лъэхъаным класс иныгъ. Тэц нахыбэ зырыс члэсыгъэп. Джэджэхаблэрэ Тэуихааблэрэ тызэпэблэгъэ дэд, тызычылэм фэд, нэбжыи зызэхэтыдыгъэп. Арэу щытми, шъхаф-шъхафэу еджэгъэ сабыл купитлоу джыри зыакъыл мыуцугъэхэр зэхэгъэ-тлэхъэхэмэ ащ фэдэу зэгурылонхэр бгъэшлэгъонэу щыт. Охътэ клэклым егъашлэм зы класс тисыгъэм фэдэ тыхъу-гъагъ. Джащ фэдиз классышхом апэрэ мафэм кышчыублагъэу зэгурылонныгъэу иль хуэгъэр тхэзыгъэп. Ары паклошъ, зэклэми тагъэшлагъоу, нэбджэгъуны-

гъэ пытэ зырыл класс тыхъу-гъагъ.

Зэрэхъу хабзэу, классым дэгъоу еджи, зишлэ шлэгъуайи исыгъ, зэклэми унагъоу тыкызырыкыгъэр зэфэшъхафыгъ, ау кьэсшлэжырэп дэгъу дэи, тхъамык бай, бзаджэ шыихъ тлоу зызэхэтыдыгъэу, ташыщ горэ пыдыз ашыгъэу, классым зыхидзыгъэу... Сыдигъокли зыч-зыпчэгъоу тызэхэтыгъ, лъэш дэдэу шлу тызэрэлэгъуштыгъ, тызэдэлэжыштыгъ.

«А уахътэм зэклэри ащ фэдагъэх» зылонхэр мыщ еджэхэрэм кьахэклыштых. Шыпкъэ, тэ тызеджэгъэ лъэхъаным цыф зэхэдэ клэлэцлыкълэхэм, зихэхъогъухэм ялэщтыгъэп. Арэу щытми, тэц фэдэу зэпэблэгъэ дэдэ шымылагъэу сшлшы. Ар уахътэми кыгъэлэгъуагъ.

Клалэхэр нэбгырэ 17, пшашьэхэр нэбгырэ 15 тыхъуштыгъ. Сэнауштыгъэ зыхэлъ клэлэ-пшашьэ заклэу тызэхуагъоу фэдагъ. Мэфэклэ офтхъабзэхэм, ащыгъум «утренник», «вечер» тызэреджэщтыгъэр, тэц фэдэу гъэшлэгъонэу, зэклэри зылэпшэу, артист шыпкъэхэм афэдэу закышчызышлырэ члэсыгъэп.

Спортыр зимыныбджэгъухэм сэ сыдигъокли сачыштыгъ, ау тиклалэхэм, типшашьэхэм янахыбэр лъэшэу зэрэпысшагъэхэм пае сяхъуапсэщтыгъ.

Джарымэкъо Эммэ вальс тыкышлэнэу зэрэклассэу тигъэшлэгъагъ. Композиторэу Хачатурян иорэдышъо, «Вальс Хачатуряна» ыцлэри, тыкыдыгъашыоштыгъ. Непэ кызнэсыгъэм а кьэшъуаклэр зыщымыгъушпашьэхэр кытхэтых.

Дэгъоу еджэу тикласс исыгъэри бэ. Мы зыцлэ къэслуагъэр зэклэ зэдэгъэцкълэшхуэрэри мымаклэу тилагъэх. Зыпари шломыгъэшлэгъонэу, зыми хэмылажъэу, еджэными фэмы-

къулаеу, шъхъэубатэу зыпари тиклассклэ тилагъэп.

1988-рэ ильэсым гурыт еджаплэр кьэтыухыгъ. Нэмыкхэм «выпускной» зэхэхъэхэр зэралшы хабзэм фэмыдэу, ямышыкълэу ари зэхэтцэгъагъ. Эмма Махмудовнам тигъэшлэгъэ вальсымклэ кызылутхыгъагъ. А кьашьом тыхэтэу зэхэхъэр зыщыкларэ кабинетым тыкызырэлчлэхъагъэр непэ кызнэсыгъэм ащыгъушпашьырэп.

Еджэплэ ужым щылэныгъэм шъхъадж игъогу тыришагъ. Зыч-зыпчэгъоу тызэрэщытыгъэр сэнэхъатэу кыхэтхыштыкли кыттеклауагъэм фэдэу нэ-

хэм ахэхъагъагъэх. Ахэм ямызакъоу, кыддеджэгъэ пшашьэхэм ащыщ клэлэгъэджэ сэнэхъатыр юриспруденциемклэ зэблхуи ари хэбзэхуымэкло кыулыкълэу хуэгъэ. Ахэм, зэклэ плэми хуэнэу, офицерыцлэхэр, пэцэ лэнатлэхэр ялэ хуэгъэ.

1990-рэ ильэс кынхэм тиньбжыкълэгъуэр къахиубытагъ, ау ащ зыпари гъогу пхэндж тыришагъэп. Унэгъо дахэхэр ашлагъэх, шъхъадж офтэу ышлэрэм чыплэ гъэнэфагъэ щыубытыгъ, зэклэми гъэхъагъэ горэхэри ялэх. Сыд хуэгъэми, тиклалэхэр зэхэзыгъэхэп, нэб-

Щыфым ыныбжэ зыхахъоклэ идунзеепльыкли зэхъоклы, зэгупшысэрэри нахыбэ мэхъу, мыщ фэдэ хуэгъэ-шлагъэхэм ялэшлэгъэ, ялэплагъэ, ямэхъанэ лъэшэу зэхэошлэ.

бгырипшл тыхъоу Адыгэ кьэралыгъо клэлэгъэджэ институтым, джы университетым, тычлэхъагъагъ. Ахэм ащыщэу нэбгырихым филологиемклэ факультетым тыщеджагъ, адрэхэм лэклэб кьэралыгъуабзэхэм, химием, биологием, спортым зафагъэзагъ. Непэ мы сэнэхъатыр ыгъэфедэжыгъэу, клэлэгъаджэу лажэхэрэр тилэх, а гъогу теклыжыгъэхэри кытхэтых. Джащ фэдэу медицинэм, культурэм альэныкълэ сэнэхъат зэзыгъэгъотыгъэхэр кытхэкълэгъэх, непэ зэралоу, «дэхэныгъэм индустри» щылажъэхэрэри типшашьэхэм ахэт, сатыум, производствэм, журналистикэм, хыкум офым альэныкълэ офтэу зышлэхэрэр, бизнесым пылхэр тилэх.

Тиклалэхэм ащыщэу нэбгыри 10-р дэз кыулыкълэу ыуж хэбзэхуымэкло органхэм ясатыр-

джэгъуныгъэр чланагъэп, кын кызыфэклауагъэм клэгъэкълон фэхъух, хъяр зилэм дагошы. Пшашьэхэм шъхъадж инасып елытыгъэу, чыплэ зэфэшъхаф тыщэпсэу. Клалэхэм адедгъаштэу бэрэ тызэлуклэрэп, ау тызэрэгъэклэдырэп.

Мыгъэ ильэс 35-рэ хуэгъэ гурыт еджаплэм тыкызычлэклэгъэр. Къызытыухыгъэм кышчыублагъэу ильэситф тешлэ кьэс тызэлэклэ, зыкли блэдгъэкълэгъэп. «Блэдгъэкълэгъэп» слэми лъэшыщэу кьэслуагъэу мэхъу, сыда плэмэ зэхэщаклохэр тиклалэхэр ары. Ахэр ары тызшы-зэхэхъащт чыплэр кьэзыгъоты-рэри, тизэхэхъэ мылкъоу пэлухъащтыр зыпшъэ дэклэрыри, нэпэеллэ сурэтхэмрэ видеохэмрэ тезыыхэрэри. Ильэсыбэклэ узэклэлэбэжымэ еджаплэр кызытыгъухым тиклалэхэм гушылэу атыгъагъэр агъэцэкълэжы.

Тэ, пшашьэхэм, зэклэри хъазыр зыхуэкълэ тырагъэблагъэ.

Ильэс 35-р маклэп. Тыныбжы лыкълотагъ. Гухэкълэми, нэбгырищ члэтынагъ. Кыддеджагъэхэу зы пшашьэрэ клэлитлурэ игъонэмыс хуэгъэх. Зыщымылэжхэм ыуж ильэс пчъагъэхэр тешлагъэх, ау... Хэгъэхуагъэу кьэлуагъэу щымытэу ныкылыфыгъэр члэзынагъэм фэдэу зэклэми джы кызнэсыгъэм кытцэхъу. Тхъам джэнэт лъаплэр кьарет.

Джыри мары шышхьалум и 19-м тызэхэхъагъагъ. Хабзэ зэрэхуэгъэу, тызчлэсыгъэ еджаплэм апэ тыкыеклолагъ, тычлэхъагъ, кабинетэу тызеджэщтыгъэхэр кьэтклухъагъэх. Нэужым шхалэм тызэрэшагъ.

Тикласс ипэцэгъэ Джарымэкъо Эмми тиклалэхэм зыпарэкли ащыгъушпашьэрэп. Шыпкъэу плэштмэ, ащ фэдэу пытэу тызэрэзэхэтым ащ ишлушлагы хэлъ. Ныбджэгъуныгъэ, зэгурылонныгъэ тазыфагу илыным мэхъанэу илэр ары тилыкълэу кышчыублагъэу кыдгъурызгъэлуагъэр.

Ныбжыи хэклэагъэу, щылэныгъэм кыныбэ кыфыхыгънахъ мышлэми, кытхэмыхъанэу зэрымилорэр, кытфэразэу, кытцыгушлукълэу, кытцыгушху-клэу кызырэтхэсырэр тигуап. Ыгу кыдэтэщэешушъ, ащи тырэгъушху.

Тыгу кьэдгъэкълэжыгъэр бэ. Еджаплэм тызычлэсым кытэхуулэгъагъэхэр тызэлуклэ кьэс кьэтэлотэжыхэм, тязэщырэп. Шъхъадж ишылэныгъэ зэхъоклыныгъэу хэхъухъагъэр кызыфэ-тлэтэжыгъ.

Тиклалэхэм тызэрэзэхъагъэм имызакъоу, тилыкълэу кышчыгъэжыгъэу теджэфэклэ сурэтэу ттырахыгъагъэхэр, нэужым зэлукълэу тилагъэхэм ащытетхыгъагъэхэр зэхъагъэхэи видеоролик зэхъагъэуагъэу кытфагъэлэгъоштыгъ. Ар кызырагъэлэгъоштыгъ ишыкълэгъэ оборудованиери ежъхэм къащагъ. Тилыкълэу, тыхэхъо-гъум тызфэдагъэхэм тлэплэжыи тышхыжыгъ, кытхэмытыжхэм тыгу цыкълэ ашыгъ. Тигушлуи, тигуузи зэхэтэу тынэпс мызэу, мытлоу кьэклауагъ.

Тикласс исыгъэ пшашьэхэм ащыщ лэклэб кьэралыгъо щыдэклауагъэу щэпсэу. Ар кытхэхъанэу бэрэ хуэрэп, ау зыпарэкли тшыгъушпашьэрэп. Видео-зэхъыныгъэкълэ типчыхъэзэхъагъэ ари клалэхэм кыхъагъэлэжыагъ.

Цыфым ыныбжэ зыхахъоклэ идунзеепльыкли зэхъоклы, зэгупшысэрэри нахыбэ мэхъу, мыщ фэдэ хуэгъэ-шлагъэхэм ялэшлэгъэ, ялэплагъэ, ямэхъанэ лъэшэу зэхэошлэ. Арышъ, тиклалэхэм лъэшэу тафэраз. Унагъохэр, лъфыгъэхэр, ахэм къаклэхъухъажыгъэхэр, ташыщыбэр ныжъ-тыжъ насып-шлэх, офтшлалэхэм алутих, офт зэфэшъхафхэм ауж итих. Ащ пае кьэмынэу зэклэ члатэкълэу, яуахътэ тырагъэклаудэзэ тфы-зэхъагъэм ош ин фэмышлын плэкълэщтэп. «Утлэмэ уз, узымэ ушымылэ папклэ» алуагъ адыгэхэм. Тэ зэш-зэшыпхубэ тэхъу, тыунэгъо лужъу. Сырэгъушхо ащ фэдэ класс сызэрысыгъэм!

ХЪУТ Нэфсэт.

Футбол

Мыекъуапэ ифутболист хэлэжъагъ

«СКА-м» (Ростов-на-Дону), СССР-м ихэшпыкыгъэ командэ ахэтыгъэ Юрий Шикунным ишлэжъ фэгъэхыгъэ зэнэкьокъум хэлэжъагъ Мыекъуапэ щыц футболистыр. Ар командэу «Кубань» иветеранхэм ахэтыгъ.

Юрий Шикунным тикъэралыгъо щызэлъашлэрэ футболист. 1964-рэ ильэсым Европэм и Кубок икыдэхын фэгъэхыгъэ зэнэкьокъум ыкIи 1966-рэ ильэсым СССР-м ичемпионат ятIонэрэ чыплэр къащыдихыгъ.

Турнирым клэщакIо фэхъугъэх Юрий Иван ыкIом игупсэхэр ыкIи илахылхэр, Ростов хэкум футболымкIэ и Федерация, къалэу Азов иадминистрация.

Зыныбжъ ильэс 50-м ехъугъэхэм афызэхашэгъэ зэнэкьокъум командиплI хэлэжъагъ. Таганрог, Донецкэ, Элиста ыкIи Краснодар краим яфутболистхэр ары зэлукIагъэхэр. Турнирыр гъэшлэгъонэу, гум кынэжъэу рагъэкIокIыгъ. Командэу «Кубань» хэтыгъ ыкIи ешлэклэ дахэ къыгъэлъэгъуагъ республикэм щыц Айтэч Руслъан.

«Кубань» щешлагъэх: Айтэч Руслъан, Сергей Илкун, Андрей Калашниковыр, Геннадий Каломен, Андрей Калюжнэр, Александр Пироженкэр, Владимир Новиковыр, Сергей Ревенкэр, Игорь Репяха,

Дмитрий Сидоренкэр, Владимир Шипиловыр, джащ фэдэу пашэхэу Сергей Горюновырэ Александр Плошникрэ.

Футболистхэм аныбжъ ильэс 50-м ехъугъ нахъ мышIэми, физическэ ухъазырыгъэ дэгъу къагъэлъэгъуагъ, зегурылоньгъэ азыфагу ильэу джэгугъэх.

Зэнэкьокъум иапэрэ мафэ «Кубань» командэу «Шахтер» (Донецк) лукIагъ ыкIи 2:1-у теклоньгъэр къыдихыгъ. Iэгъуор къэлапчъэм дэзыдзагъэхэр В. Шипиловымрэ С. Илкунрэ. Таганрог ифутболистхэм Элиста къышлуахыгъ, пчъагъэр — 1:0.

ЯтIонэрэ мафэм Краснодар краим икомандэ «Уралан» дешлагъ ыкIи теклоньгъэр къыдихыгъ, зэлукIэгъур 3:0-у аухыгъ. Таганрог ифутболистхэр «Шахтер» текIуагъэх, пчъагъэр — 4:0.

Ящэнэрэ мафэм финал зэлукIэгъухэр щылагъэх плIом ухэукъоштэп. Донецкэ иллыкIохэр Элиста ифутболистхэм атекIуагъэх. Апэрэ чыплэм икыдэхын фэбэнагъэх Крас-

нодар ыкIи Таганрог якомандэхэр. Мыхэр зызэрэшлэхэрэр бэшлагъэ, аужырэ ильэс 20 фэдизым Къыблэ федеральнэ шьолпырым щызэхашэрэ зэнэкьокъухэм ахэлажъэх, анахъ дэгъу хъунхэр сыдыгъуи япшъэрыл шъхьал. Гъатхэм «Кубань» Къыблэ федеральнэ шьолпырым ичемпион хъугъэ. Командэхэм язэлукIэгъу гъэшлэгъонэу кIуагъэ, теклоньгъэр къыдэзыхыштыр къэшлэгъоягъ. Ау мызыгъэгум Таганрог ифутболистхэм янасып къыхыгъ, ахэм зэ Iэгъуор къэлапчъэм дадзагъ, ешлэгъур аухыфэ а пчъагъэр зэхьокIыгъэп, 1:0-у аухыгъ.

Ильэсуу тызхэтым ичъэпыгъу ветеранхэм якомандэхэр къалэу Анапэ щызэлукIэштых. Ахэр Урысыем ичемпионат хэлэжъэштых.

Къатхэхэрэм яшлшIрэ редакцием иеппыкIэхэмрэ зэтемыфэнхэ альэкIышт.

Нэклубгор зыгъэхъазырыгъэр БЗЭШУ Асхьад.

Зэхэзыщагъэр ыкIи къыдэзыгъэкIырэр:

АР-м лъэпкэ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тильэпкэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыIэр:

385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаIихырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэ-лъэу, шрифтыр 12-м нахъ цыкIунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожых.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

УФ-м хэутын IофхэмкIэ, телерадиоқызытынхэмкIэ ыкIи зэлъы- IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлорышIапI, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр

4150
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1296

Хэутыным узцыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор
шъхьалэм ипшъэрылхэр
зыгъэцакIэрэр
Тэу З. Дз.

ПшгъэдэкIыжъ зыхъырэ секретары
ЖакIэмыкIо А. З.